REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).

Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 12.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 66.—Anul LXX. Brașov. Vineri 23 Martie (5 Aprilie) 1907.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1907

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane pe o lună 2 coroane.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 franci, pe șease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numĕrul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 coróne, pe șése luni 2 coróne

Pentru România și streinătate: Pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Tăria limbii strămoșești.

(VN) In toate părțile acestei țări locuite de Români se țin adunări mari, în cari neamul românesc protestează cu amărăciune în contra tendinței urîte de a i se răpi limba.

Ințelege poporul român, că limba lui e singurul mijloc, prin care își poate valora nizuințele lui, tăria lui, viața sufletească întreagă, și nu îngădue ca mâni sacrilege să s'atingă de cea mai sfântă comoară moștenită cu muncă de sudori dela moși și strămoși.

Ințelege neamul românesc, că limba lui și limba tuturor neamurilor e cea mai trainică garanță, care asigură acum și totdeauna existența și înflorirea națională a ori și cărui popor.

Viforul de indignare, ce se ridică din vârtejul aprins al protestelor unui neam, acest vifor e cea mai grandioasă dovadă, că în limbă, în dragostea și alipirea pătimașe față de limba părinților și a strămoșilor stă puterea și încrederea în sine, viața însăși a poporului românesc.

Văile largi ale Ardealului, câmpiile întinse dintre Munții apuseni și Tisa răsună de un singur strigăt, strigăt aprins, strigăt înviforat, strigăt dornic de viață: „Sus în apărarea limbii strămoșești!“

Dela poalele Carpaților, cari ne despart de frații, cari azi își cuceresc moșia proprie pe vecie, și până la Tisa trăește și va trăi în veci un popor, căci el își iubește cu îndărătnicie limba și în iubirea asta stă viața lui.

Proiectul ministrului de culte se va face lege — la asta să fim pregătiți — și legii vom fi datori să ne supunem, pentru că se zice în constituțiile țărilor, că legea nu îndură nesupunere, dar nu va fi putere în lume, care să birue sufletele. Și fiindcă limba trăește în lumea neobicinuită a sufletului, nu va fi în stare nici o putere lumească să ne silească a ne lăpăda de limba noastră. Când se va începe atacul văzut în contra ei, se vor sparge loviturile lui de porțile de fer ale sufletului și nu va putea pătrunde în lumea acestuia.

Polonezii din Poznania își apără limba în viața privată și publică, în adunări naționale și în parlamentul german și-și cultivă cu străduință limba strămoșească în familie. Micii copilași, cari vorbesc limba dragă a mamei lor, se pun în grevă, când străinii nemiluiți voesc să le ia limba, în care cetesc cărțile lui Sienkievicz.

Și dacă acest neam apăsat în felul ăsta își știe păstra limba strămoșească, vom ști și noi să ni-o păstrăm, și putința asta va fi mai reușită pentru noi, pentru că disproporția între forțe nu e așa de mare, baluând în considerare tăria naturală și lealǎ a forțelor din această țară, ele nu dau nici un escedent de diferință, ba din contră în cazul ăsta plusul de forță cade în partea națiunilor nemaghiare.

Nimic nu ne putem iubi mai mult, decât limba, pentru că păstrându-o ne vom păstra și caracterul nostru etnic, naționalitatea noastră va rămânea în fond neatinsă. Istoria neamului nostru, toate tradițiunile și întreaga noastră valoare de popor conștiu de rolul său în mijlocul societății, vor rămânea și mai departe izvor viu de insuflețire, de gândiri nobile, de vorbe cinstite și de fapte mari. Nu cunosc altă însuflețire mai mare, nu cunosc fapte mai strălucitoare decât însuflețirea pentru limbă și lupta aprinsă pentru biruința ei.

Furtună se face pornirea și oțel e sufletul, când e vorba de păstrarea limbii. Și semnele vremii d'acum, protestele înălțătoare, cari au cutremurat centrul Blajului, unde se'ntruniră mii de Români mânați de dorul de a se închina la altarul, de pe care se apăra graiul nostru strămoșesc; orașul Sibiiului, unde mii de frați aprinși de iubirea de limbă, făcură ovațiuni celui ce stă în fruntea apărătorilor graiului nostru; protestele, cari se ridicară din inima caldă și vitează a miilor de Moți în Abrud; protestul Românilor din Brașov, unde avem cel mai curat templu al culturii și al limbii noastre; al Românilor din Arad; toate protestele astea și din alte părți ne încălzesc speranța și ne întăresc credința, că limba noastră nu va peri, pentru-că de ea se leagă rostul vieții neamului nostru, ea va trăi cu noi, cu trupul și sufletul nostru și numai atunci va peri, când vor peri și acestea două. Un popor însă nu piere așa de ușor și nu se va nimici un astfel de neam, care și-a ridicat casa vieții sale pe cea mai temeinică temelie a vremilor: pe temelia vieții și a tăriei române.

Protestul nostru de acum nu se va face lege, în lumea publică a streinilor va amuți curând, dar dintre noi el nu va dispărea nici-odată, ci va rămânea pe veci ca un monument măreț, la care se vor închina cu evlavie sfântă urmașii noștri. Sufletul lor va tresări, când poate dușmanii vor intra și 'n familie să le ia limba părinților. Atunci știu că vatra nu va mai rămânea nepăsătoare, ci văd par' că, cum zeul Pan se va aprinde la fața și inima lui va arunca flacări...

Viitorul nu ne zâmbește, dar poate că ne va zimbi clipa, și poporul nostru știe, că n'aduce anul, ce aduce ceasul.

Revista politică.

Astăzi se *reîncep ședințele dietei* și, după cum se asigură, tot astăzi se va începe în cameră *desbaterea asupra proiectului de lege școlar a lui Apponyi*, care privește pe învățătorii și școalele comunale și confesionale. Eri au ținut partidele coaliției conferențe, în care au discutat acest proiect de lege. Se zice că și deputății naționaliști vor avea la Club o consfătuire, ca să ia o hotărîre în privința atitudinei ce vor avea s'o observe în decursul desbaterei amintitului proiect.

*

Pe zi ce merge se 'nmulțește numărul celor cari protestează contra proiectului de lege pentru școalele poporale. Până acum *Sârbii din Ungaria* au stat la o parte, dar acum au intrat și ei în luptă. *Dumineca trecută au ținut o mare adunare poporală* în *Becicherecul-mare*, la care a luat parte mult popor. La adunare au luat parte și deputății dietali sârbi Musiczki, Manoilovici și Mrksici și au fost și deputațiuni ale orașelor sârbești din Ungaria de fața. Adunarea a primit o rezoluțiune, prin care se declară că proiectul de lege al lui Apponyi, nu corespunde nici cerințelor instrucțiunei nici intereselor Sârbilor, căci atacă limba lor maternă. Se cere dar dela guvern să retragă proiectul de lege și să-l înlocuiască cu altul, care să nu vatame interesele Sârbilor. La adunarea aceasta s'a mai prezentat și memorandulfemeilor sârbe, care are 30 mii de subscrieri și în care să ia în apărare limba maternă sârbească amenințată de proiectul amintit.

*

Știrile despre mersul *negocierilor pentru pactul economic austro-ungar* nu prea sunt favorabile pentru guvernul ungar. Se zice că Wekerle a ajuns într'un corn de capră, fiindcă nu-și poate ținea promisiunile ce le-a făcut în primăvara anului trecut, când a fost numit șef al guvernului coaliției. El se fi pus în vedere celor din Viena, că se va putea încheia un pact și pentru durată mai lungă decât până la 1917. Dar Wekerle a dat de greutăți la independiști și la șeful lor Kossuth, colegul său. Zilele acestea Wekerle a avut audiență la monarhul, dela care a ieșit, se zice, în cea mai rea dispoziție. Monarhul său-i fi adus aminte de ceea-ce i-a promis când l'a numit ministru-președinte. S'au și lățit îndată faime despre o eventuală retragere a ministeriului Wekerle, faime ce-au fost însoțite de scăderea valorilor la bursa din Budapesta.

*

Mult se discută în pressă *întâlnirea* cancelarului german, prințul *Bülow*, cu ministru de externe italian *Pittoni* la *Rapallo*. Scopul acestei întâlniri a fost de-a se înțelege Germania cu Italia asupra chestiunilor la ordinea zilei. Mai cu seamă vrea prințul Bülow să câștige Italia, pentru ca să meargă mână în mână cu Germania la viitoarea *conferență de pace din Haga*. Anglia vrea să propună la această conferență ca să fie limitate înarmările generale, așadar un fel de desarmare parțială. Guvernul englez va cere conferinței dela Haga să numească o comisiune specială, care să fie însărcinată să studieze chestiunea și să prezente o formulă concretă. Bülow e contra planului acestuia al Angliei, iar Tittoni asemenea nu aderează la limitarea înarmărilor, din cauză, se zice, că între Italia și Austro-Ungaria nu ar exista un echilibru al forțelor militare și fiindcă Austro-Ungaria își continuă înarmările sistematic și intențiunile ei pacinice s'ar putea într'o zi schimba.

Adunări de protestare.

Zilele aceste s'a ținut din nou un număr mare de adunări de protestare în contra proiectului Apponyi. Pentru ca și cetitorii numărului nostru poporal să fie puși în cunoștință despre aceste mărețe manifestațiuni de protestare, vom face și de astă-dată o scurtă dare de samă după rapoartele speciale ce le-am publicat în numerii de zi ai foaiei noastre.

Incepem cu **adunarea din Brașov**, care s'a ținut Vinerea trecută în încăperile hotelului Nr. 1 din Brașovul-vechiu. Deși vremea era cât se poate de nefavorabilă — ninsese de două zile fără întrerupere — totuși au venit la adunare *peste 3000 de Români* din Brașov și comunele învecinate în frunte cu preoții și învățătorii lor, ca să protesteze în contra încercărei de maghiarizare a școalelor noastre. Adunarea a decurs în ordine și a fost presidată de d-l advocat Ioan *Lengeru*, care, deschizând ședința, a vorbit despre scopul acestei întruniri. D-l prof. Andreiu *Bârseanu* a tălmăcit dispozițiunile proiectului de lege, cari tind la nimicirea învățământului românesc în școalele noastre primare, părintele Dr. *Saftu* a vorbit despre însemnătatea bisericei în viața neamului nostru și a dat cetire rezoluțiunei de protestare, iar părintele *Comanescu* din Codlea a invitat adunarea să primească această rezoluție. Toți oratorii au fost călduroși aclamați pentru vorbirile lor însuflețite și pline de bărbăție.

Iată hotărârea votată de adunarea din Brașov:

Proiect de rezoluție.

Cetățenii români din cercurile electorale ale comitatului Brașovului, întruniți în adunarea poporală în Brașov în 16/29 Martie 1907, discutând cu toată seriositatea proiectul de lege pentru salarizarea învățătorilor dela școalele poporale comunale și confesionale, prezentat de Ministrul de culte și instrucțiune publică dietei țării spre primire, protestează în modul cel mai energic în potriva dispozițiunilor cuprinse în acest proiect și cer cu toată insistența, ca el să fie luat dela ordinea zilei, de oare-ce:

1) Proiectul acesta vatămă adânc autonomia confesiunilor garantată prin legi și în deosebi dreptul lor de a înființa și a susținea institute de învățământ conform intereselor lor speciale și numai sub

suprema inspecţiune a statului. El dă guvernului dreptul de a se amesteca până în cele mai mici amănunte ale vieţii şcolare şi sub cuvânt că voieşte a îmbunătăţi starea materială a învăţătorilor confesionali îi scoate pe aceştia cu totul din legătura firească a organismului bisericesc şi-i pune cu totul la discreţiunea organelor statului.

2) Prin dispoziţiile cuprinse în §§-ii 13, 25 şi 27 proiectul din cestiune răpeşte chiar dreptul confesiunilor de a susţinea şcoli poporale, un drept cardinal, care formează una dintre temeliile constituţiei actuale ale statului ungar şi totodată garanţia cea mai sigură pentru înaintarea culturală a locuitorilor lui.

3) Din spiritul şi din diferitele dispoziţiuni ale numitului proiect se vede limpede, că ţinta finală a lui nu este alta, decât realizarea idealului utopic de a preface cât mai curând diferitele popoare, ce trăiesc de atâta vreme pe pământul iubit al patriei fie care cu limba sa, cu credinţa sa religioasă, cu cultura sa şi cu obiceiurile sale, într'o unitate etnică, — ideal chimeric, care nu se va putea îndeplini niciodată şi a cărui urmărire nu va avea alt efect, decât împedecarea progresului cultural al popoarelor nemaghiare deoparte, iar de alta ura şi vrajba între diferitele naţionalităţi din această frumoasă dar nenorocită patrie.

Faţă de aceste tendinţe de contopire meşteşugită, periculoase pentru buna înţelegere între cetăţeni şi pentru pacinica desvoltare a ţării. protestăm înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor, şi cu un glas declarăm cu toţii din adâncul sufletului nostru, că şi pe viitor voim a rămânea ceea-ce am fost şi până acum şi ceea-ce au fost şi moşii şi strămoşii noştri: *Români deopotrivă credincioşi neamului nostru şi patriei noastre mult iubite.* Prin urmare ori-ce încercare de a ne schimba fiinţa noastră etnică şi a ne împedeca în cultura noastră, în care, după un trecut plin de jale, abia am început a face câţiva paşi mai de nădejde, o vom combate cu toată hotărârea, şi ca o asemenea încercare privim şi actualul proiect de lege.

De aceea cerem, ca el să fie retras de pe masa dietei.

Mai departe adunarea îşi exprimă încrederea faţă de capii bisericeşti ai Românilor de ambele confesiuni din patrie, le mulţămeşte pentru paşii întreprinşi până acum pentru salvarea şcoalelor noastre şi-i roagă cu toată stăruinţa, ca lupta începută să o ducă înainte cu toate mijloacele legale, ce le stau la dispoziţie; iar la caz de lipsă să nu pregete a arăta dorinţele poporului nostru chiar la treptele Tronului.

De asemenea adunarea exprimă cea mai călduroasă mulţămire reprezentanţilor noştri din Dietă pentru lupta lor bărbătească de până acum purtată în interesul neamului nostru şi dă la iveală credinţa ce o nutreşte în inima sa fie-care suflare românească din acest colţ al ţării, că silinţele lor desinteresate şi vrednice de toată lauda nu vor rămânea fără rod nici în campania, ce-i aşteaptă, campanie menită spre mântuirea şcoalei noastre poporale confesionale, cu caracter românesc.

*

Sâmbătă s'a ţinut în **Alba-Iulia** (Bălgrad) o mare întrunire, la care au luat parte *peste 2000 de Români.* Au vorbit protopopul Simeon *Micu*, profesorul I. *Sâmpălian*, advocatul Rubin *Patiţia* şi prof. Dr. *Macaveiu*. Adunarea a primit apoi cu mare insufleţire o energică rezoluţiune.

*

Duminecă s'a ţinut o mare întrunire la Nădlac. Au participat cam *4000 de Români.* Au vorbit părintele *Chicin*, dep. V. *Goldiş*, ţăranul Uros *Păteanu* şi învăţătorul *Savu*. S'a votat apoi o energică resoluţiune.

*

Luni s'a ţinut la **Arad** o măreaţă adunare, la care au luat parte *vre-o 10,000 de Români.* Au vorbit d-nii: adv. *Veliciu*, protopopul *Lucuţa*, Ioan *Rusu-Şireanu*, ţăranul Nicolae *Lăzărescu*, deputatul V. *Goldiş* şi învăţătorul Iuliu *Grofşoreanu*. S'a votat apoi o resoluţiune energică. După adunare miile de Români au cântat »Deşteaptă-te Române« şi s'au dus în faţa reşedinţei episcopului Ioan I. Pap, făcându-i mari ovaţiuni.

*

Luni s'a ţinut în **Făgăraş** o măreaţă adunare, la care au luat parte *10,000 de Români.* Aşa adunare nu s'a mai pomenit în Făgăraş. Au vorbit deputatul Dr. N. *Şerban* şi advocaţii Dr. *Şenchea* şi Dr. O. *Vasu*. S'a primit apoi o resoluţiune energică.

*

Pe aceiaşi zi a fost convocată şi la Dej o adunare. Veniseră mai multe mii de Români, *dar adunarea a fost în mod volnic oprită de fisolgăbirău.* S'a convocat îndată o nouă adunare şi s'a conces pe ziua de *6 Aprilie n.*

*

Cetăţenii din cercurile electorale: **Ludoşul-de-Mureş, Turda şi Vinţul de sus** sunt rugaţi prin aceasta a lua parte la **adunarea poporală**, care se va ţinea în **Ludoşul de Mureş** Duminecă în 14 April st. n. a. c. la 11 oare înainte de amiazi în piaţa Ludoşului eventual în curtea şcoalei gr. cat. române.

Program: 1. Deschiderea adunărei. 2. Votul universal. 3. Libertatea de pressă. 4. Desbatere asupra proiectelor de lege ale guvernului cu privire la şcoalele elementare confesionale şi comunale. 5. Proiect de resoluţie. 6. Eventuale propuneri. 7. Inchiderea adunărei.

Ludoşul de Mureş, din conferenţa ţinută la 2 Aprilie 1907.

Pentru cercul electoral Ludoş: Nicolau Solomon protopop, Vasile Suciu (Capuş), Vasilie Suciu (Cicudu), Teodor Hărşan, Romul S. Arbean, Ioan Boeriu, George Florian, Alesandru Voda, Nicolae Cucuiu, Beniamin Pop. Lupu, Basil Anghel, Ioan Ţierean, Macaveiu Groze, Teofil Pop, Andreiu Badiu, Demetriu Metea, Ioan Catona sen., Emil Cormoş Alesandrescu, Ioan Catona jun., Ioan Coman, Ioan Bosdoc, Stefan Nemeş, Emil Maior, George Danilă, Petru Bălaş, Augustin Trif, Filip Şerban, Ioan Moldovan, Demetriu Ielănzan, Ioan Lucaciu, Petru Vancea, Iacob Uţin, Tanase Ghirca, Ioan Moga, Victor Siminetts, Dr. Ioan Oltean, Romeo Muntean, Ioan Russu, Vasiliu Morariu, Nicolau Muntean, Nicolau Furdui. Ioan Lengyel, Dumitru Moldovan, Dumitru Vlas, Efrem Oroian, Puia Vasilie, Augustin Coman, Romul Luca.

Pentru cercurile electorale: Turda şi Vinţul de sus: Iovian Mureşan protopop, Ioan Mesaroş, Ioan Opriş, Dr. Valer Moldovan, Stefan Fleşer, Corneliu Brut Preancu, Ignatie Berescu, Vicenţiu Oroşan, Mihail I. Igăzdac, Eugen Balint, Simeon Pop prot., Iosif Costin protopop, Iuliu Vladuţ, Nicolau Raţ, Simeon Nicoară, George Pătăcean, Voic Niţescu, Ioan Suciu, Nicolau Coroni, Ioan Moldovan, Nicolau Russu, George Preşmerean.

*

Românii din cercul electoral al Cojocnei şi al **Tecei** *din comitatul Clujului*, prin aceasta se convoacă la **adunarea poporală** ce se va ţinea în comuna **Mociu** (Mócs) pe ziua de 16 Aprilie 1907 st. n. la 11 oare din zi. Locul de întrunire în curtea parochială gr. or. —

Programul: 1. Deschiderea adunării. 2. Desbatere asupra situaţiei politice. 3. Desbatere asupra proiectelor de lege referitoare la reforma şcolară. 4. Proiect de resoluţie. 5. Inchiderea adunării.

Dat în **Mociu** (Mócs) la 30 Martie 1907 st. n.

Dr. Victor Moldovan m. p. advocat, Dionisiu Simon m. p. mare propr., Valeriu Rusu m. p. paroch în Chieiud, Emil Pop m. p. preot, Ioan Dan m. p. medic, Ioan Moldovan m. p. protopop, Andreiu Voda m. p. paroch, Ioan Pop m. p. paroch, Ioan Şuteu m. p. preot, Ioan Leuca m. p., Dr. Ştefan Morariu m. p. advocat, Ioan Bucur m. p., Nicolau Vulcu m. p., Vasile Hopârtean m. p. preot, Gligor Pop m. p., Pavel Cionca m. p., David Ciatău m. p., Alexandru Graur m. p., Ioan Bozac m. p. paroch, Vasile Almăşan m. p. advocat, Tuliu Roşescu m. p. protopop, Dr. Cassiu Maniu m. p., Dr. Elie Dăian m. p. protopop, Dr. Romul Secoşian m. p., Dr. Lucian Balint m. p., Antoniu Mandeal m. p., Ilie Hociotă m. p., Dr. Victor Poruţiu m. p. advocat, Dr. Andreiu Pop m. p. advocat, Dr. Amos Frâncu m. p. advocat, Dr. Vasile Crişian m. p. advocat.

*

Mare adunare poporală în Haţeg.

Din *Haţeg* ni se trimite spre publicare un călduros apel prin care se convoacă »toţi acei cari ţin cu sfinţenie la limba dulce suptă deodată cu laptele mamelor lor, toţi acei, cari ţin la sfânta lor lege strămoşească, toţi cei cu durere de neam şi cu dragoste de ţară«, la o mare adunare poporală pe *Duminecă în 7 Aprilie n.* în piaţa cea mare a oraşului Haţeg la 2 oare p. m.

La ordinea zilei sunt următoarele obiecte:

1. Deschiderea adunării. 2. Desbaterea proiectului de lege despre şcoalele confesionale. 3. Chestia votului universal. 4. Libertatea de pressă şi întrunire. 5. Eventuale alte obiecte şi proiectul de resoluţie. 6. Inchiderea adunării.

Apelul e iscălit de următorii fruntaşi români: Dr. Iacob Radu, Mihail Bontescu, Ioan Muntean, Bucur Popovici, Iuliu Popovici, Stefan Sielariu, Paul Oltean, Dr. Leo Parasca, Cornel Popovici, Virgil Popovici, Teodor Făgăraşiu, Dr. Gavril Suciu, Dr. Toma Vasinca, Dr. Augustin Straiţiariu, Dr. Victor Bontescu, Nicolae Teodosie jun., Ioan Pap, Victor Pop, Ioan Puşcariu, Emil Puşcariu, Dr. Victor Gherasim, Aurel Medrea, Fabiu C. Bontescu, Nicolae Muntean, Vasile Cetăţian, Stefan Radic, Avram Stanca, Iosif Stupineanu, Silviu Simonetti, Sofroniu Oltenau, Petru Ciachi, Izidor Saturn, Ladislau Nandra, Romul Raca, Iacob Niculescu, Septimiu Ionaşiu, Petru Stoica, Aurel Popovici, Victor Şandru, George Todoran, Petru Armean, Victor Boca, George B. Reitescu, Ioan Berbeniţă, Petru Clecan, Petru Armean, Simion Albu, Aurel Eliu, Silviu Ciuciu, Prip George, Petru Simulescu, George Petreşc, Dumu Predoniu, Janes Taur, Solomon Magar, Iovan Răsădea, Iosot Dragoş, Petruţ Răsădea, George Băran, Ion Soraş, Todor Bocan, Ianes Muntean Petrica, Ilie Minja, Ion Bosorogan l. Ianes, Domnosie Paulesc, Ilie Ciora, Ionica Drăgan, Todorica Dănunţ, Vasile Dragoş l. András. Nicolae Dragon cătana, Zarie Sora, Iosov Dragoş Serianu, Petru Roman, Ion Roman, Avram Popa, Danila Popa, Simion Băbuşcă, Ion Straiţiariu, Ioan Nemes, Marcu Jau sen., Marcu Jau jun., Alesandru Jau sen., Alexandru Jau jun., Marcu Todosie jun., Teodor Popescu sen., Marcu Popescu, Todor Popescu jun., Nicolae Popescu, Todor Doboi, Petruţ Doboi, Alexandru Doboi, Marcu Doboi Nacu, Todor Doboi Nacu, Octavian Piso, Dionisie Dobrean, Dr. Toma Ienciu, Ambrosie N. Sielariu, Adam Pop Ţarina.

*

Adunări poporale au mai fost convocate pe 8 Aprilie în *Şomcuta-mare*, pe astăzi, Joi, la *Bocşa-română*, pe 7 Aprilie in *Orăştie*, *Giriş* şi *Oraviţa* şi pe 8 Aprilie în *Fildul de jos.* In curând se va convoca o adunare şi la *Caransebeş*.

Comitetele şi sinoadele parochiale şi protopopeşti contra proiectului Apponyi. Tot mai multe comitete şi sinoade parohiale şi protopopeşti se întunesc, pentru a protesta în contra proiectului lui Apponyi. In săptămâna aceasta au protestat comitetele parochiale din *Dalboşeţ*, sinodul parohial din *Hălmagiu*, sinodul protopopesc din *Pesteş*, comitetul parohial din *Ghilad*, sinodul protopopesc din *B. Comloş*, comitetul parohial din *B.-Comloş* şi comitetul parochial din *Nerău*.

Cele multe înainte!

*

Comitetul parochial gr. or. din Făgăraş în contra proiectului Apponyi. Din Făgăraş ni se scrie: Comitetul nostru parochial a ţinut în 31 Martie 1907 o şedinţă sub presidiul preşedintelui comitetului parochial d-l Dr. *Turcu*, ocupându-se cu proiectul ministrului Apponyi, prezentat dietei.

Preşedintele luând cuvântul arată, că în sînul întregei noastre metropolii greco-ortodoxe române, s'au ivit foarte mari îngrijiri şi temeri, ba s'a format o convingere justificată, că prin noul proiect de lege al guvernului despre şcoalele elementare confesionale, dacă ar deveni lege s'ar vătăma adânc autonomia bisericei noastre şi esistenţa şcoalelor noastre româneşti elementare confesionale şi poporul nostru ar fi reţinut, ba chiar cu totul împedecat în desvoltarea lui culturală, deci presentând şi o propunere de conclus, invită comitetul parochial, ca să se consulte şi să decidă în astă cauză spre binele bisericei şi al patriei. După o desbatere serioasă şi deamnă de marea însemnătate a cauzei, la care desbatere cu mare îngrijire şi tare impresionaţi în adâncul sufletelor lor au luat parte toţi membrii prezenţi, Comitetul parochial în unanimitate ia următoarea hotărâre:

„Proiectul de lege despre şcoalele poporale elementare confesionale vatămă mult autonomia bisericei noastre române gr. or. asigurată prin legile sancţionate de până acuma, dară acest proiect de lege, prin care se intenţionează învăţarea limbei maghiare în şcoalele noastre. elementare în măsură cu mult mai mare ca până acuma, este foarte păgubitor şi în detrimentul desvoltărei şi cultivărei poporului

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

Oh! vino, vino dulce primăvară!
De mult te-aştept şi nu mai vii odată.
Revarsă 'n lunci lumina ta curată
Şi 'mbracă 'n frunză verde codrii iară!

S'aud iar cântec, şopot de izvoară
Şi 'n bucuria lor nevinovată
Să rîdă vesel florile 'n livadă,
Să rîdă brazda 'n negrele ogoară.

De mult aştept măreaţa ta sosire,
Alungă din câmpii şi văi nemeţii,
In farmecul şi roua dimineţii.

Invălue înviorata fire,
Să cânte codrii 'n blândă fremuire
Cântarea sfântă a 'nvierii vieţii!

Braşov, Aprilie 1907.

Vasile Stoica.

Cum am venit pe lume.

Era vara — pe timpul când florile-s mai frumoase, buciumul sună mai cu drag şi cireşele prind a se pîrgui, iar băeţii merg la scăldat. Soarele era la toacă. Mama, Dumnezeu s'o erte, prăşa nişte cartofi în grădină — cum le zice la noi, barabule. Mai avea ca două cozi de sapă până să mântue, dar acuma îi era greu şi cozile îi păreau cât toată grădina.

Mama era femee harnică; odată apucată de treabă, nu se lăsa până n'o dădea de istov.

Muncise în ziua aceea din răsputeri; de dimineaţa o luase cu sapa şi nu se odihnise, decât doar din când în când se sprijinea de sapă să-şi mai îndrepte şelele.

Cum am spus, acum îi venea greu, dar „Ce o da Dumnezeu!“ — îşi zise în gând. — Insă când vru să mai ridice sapa odată, o sfîşiere grozavă simţi în trup şi o păinjineală i se puse pe ochi, mai mai să cadă.

Vecina noastră, Hăuleasa şi viitoarea mea nănaşă, tocmai atunci nu ştiu ce robotea prin ogradă. N'avusese mama copii, de când se tot ţinea de capul ei să-i boteze şi mai mult nu; aşa că-şi ziceau de amar de ani „cumătră“.

„Cumătrăă!!“ atâta putu să zică mama şi-i făcu semn cu mâna şi abia s'a târât până în casă.

Nănaşa a priceput şi a venit într'o goană cu nănaşul.

Când, iată l şi pe tata.

„Fugi, cumătre Vasile, după moaşă“, îl întîmpină nănaşa.

Şi tata alergă într'un suflet şi aşa de repede a mers şi a venit, par-că ar fi dat o raită pe la iezerul din grădină.

Moaşa împărătească, Cenuşoaia, — că pe ea o găsise, — îi spuse tatei să aducă un doftor; dar mama, deşi îi era rău tare, i-a făcut semn că nu.

Atunci, ea îi dete tatei o ţidulă şi nu ştiu ce a adus într'un şipuşor, căci când gustă mama, mai mai să-şi dea sufletul.

Nănaşul şi nănaşa îşi frământau mânile de nelinişte, iar tata încremenise locului, galben ca ceara.

Mama nu mai ştia ce să facă de durere şi deabia putu zice să-i aducă pe moaşa Raliţa Butnarului din Oprişeni.

Fuga tata ca un ogar şi într'un buc fu şi cu asta.

Mama, cum o văzu, zîmbi la ea şi par'că se mai uşură; iar, când fu aproape de pat, o trase de mânecă şi aşa se opinti şi-i cârpi un pumn în spate, că se îndoi şi moaşa de mijloc, şi mama scăpă de năcaz.

„Ua! ua!“ atâta făcui şi par-că aş fi şi murit.

Cenuşoaia, moaşa cea vestită, văzând aşa minune, o şterse pe nesimţite pe uşă, ruşinată.

Tata începu să joace de bucurie, dar băiatul numai de şapte luni, mic, slab de tot şi fără unghii.

„Fugi, cumetre Vasile, după popă“ — îi zice Hăuleasa spăimântată.

Dar iată şi popa George dela Buciumeni trecea dela târg spre casă, abia ducându-şi paşii bătrâni, cu o traistă în spate.

„Părinte, părinte, vino încoace — un botez...“ — îi zice Hăuleasa, ţîşnind pe uşă către poartă.

Preotul, văzându-mă născut fără vreme, zise nănaşului:

„Fuga, Gheorghe după dascăl!“

Şi nănaşul sări garduri, sări părăul şi apucă dâmbul spre Huciu şi ajunse la biserică. Dascălul era acolo, par'că înadins; îl trimisese Dumnezeu tocmai atunci:

nostru român în şcoalele elementare, pentru-că poporul nostru aici în patria noastră trăieşte si locueşte în mari mase compacte si astfel copii în şcoalele elementare nici odată nu vor putea învăţa limba maghiară în măsura după cum se provede în proiect şi toată stăruinţa şi prea multul timp, ce s'ar întrebuinţa pentru învăţarea în aşa măsură a limbei maghiare, este o osteneală şi timp curat perdut şi o încercare de tot şi absolut zadarnică, căci copilul eşit odată din şcoala elementară, în scurt timp uită tot, dar absolut tot ce sforţat şi atâta de chinuit, ar fi putut învăţa din limba maghiară şi aşa rău şi fără să înţeleagă.

Astfel şcolarul în scurt după ce a eşit din şcoala elementară, unde a petrecut 4 ani de învăţătură zadarnică, s'a ales cu nimica, deoare-ce mai tot timpul de instrucţie s'a întrebuinţat spre instruarea şi învăţarea forţată a limbei maghiare, iară cu câştigarea cunoştinţelor necesare pentru viaţă, şcolarul nu se poate ocupa, căci în frageda lui etate a fost într'una ocupat şi chinuit fără nici un rezultat cu instrucţia limbei maghiare. Astfel copii în şcoalele elementare prin încercări zadarnice şi în veci absolut nerealizabile de ai face să ştie limba maghiară, sunt cu totul reţinuţi şi împedecaţi, de aşi câştiga în limba lor maternă cunoştinţele neapărat necesare pentru viaţă şi devin proşti, tâmpiţi şi însălbătăciţi, ce este hotărât spre marele rău al generaţiunilor viitoare şi hotărât este şi în nemărginitul şi desastruosul detriment al statului.

Limba maghiară, cine are deosebit lipsă de ea în măsură mai mare o învaţă de bună voe acolo, unde este potrivit şi o poate învăţa, dară cu forţa în şcoalele noastre poporale elementare confesionale nici odată nu se va putea învăta în măsura provăzută în proiect, ci această forţare netrebnică va avea tocmai efectul contrar şi foarte păgubitor.....

De aceea sus şi tare, hotărât şi cu toată energia comitetul parochial protestează contra numitului proiect de lege şi aderează întru toate la cele arătate şi cerute în memorandul prezentat în astă cauză guvernului de prea sfinţiţii noştri capi bisericeşti şi din parte-ne cerem şi ne rugăm, ca prea sfinţiţii noştrii capi bisericeşti cu stăruinţă să facă şi mai departe toţi paşii necesari până şi la treptele Prea Înaltului Tron, ca autonomia sfintei noastre biserici române gr. ortodoxe în biserică şi asupra şcoalelor noastre confesionale să rămâe şi pe viitor nevătămată şi neatinsă, apoi ca buni Români iubindu-ne limba, ca pe cel mai scump şi mai sfânt tesaur al nostru, dela care pe noi Românii să ne înstreineze nu este putere pe lumea aceasta, — şi ca buni şi devotaţi patrioţi cerem, ca fără nici o restrângere şi fără nici o ingerinţă şi necondiţionat să li se dea şi învăţătorilor noştrii confesionali din partea statului atâta întregire de salar, cât e de lipsă, ca să poată avea fie-care atâta salar cât au învăţătorii dela şcoalele poporale elementare ale statului, care întregire statul să o pună la dispoziţia consistoarelor noastre române greco-ortodoxe spre a o împărţi respectivilor învăţători confesionali, cari pentru luminarea şi cultura poporului fac patriei tot atâta şi tot aşa de bune şi mari servicii, ca şi învăţătorii de stat.

Evenimentele din România.

Ştirile, cari ne vin din România, ne aduc vestea îmbucurătoare, *că răscoalele sângeroase s'au potolit şi că peste 2—3 zile ordinea va fi restabilită* în toate judeţele răsculate. Multe moşii şi sate au fost prădate, multe vieţi de oameni au trebuit stânse, armata românească a trebuit să nimicească cu tunurile chiar sate întregi româneşti, — dar toate aceste au fost de lipsă, pentru ca să se pună capăt marei primejdii, în care a ajuns regatul României prin răscoalele, cari s'au pornit dintr'un colţ al ţării până în celălalt.

Autorităţile române au început acum să cerceteze cauzele acestei răscoale. Zilnic se fac arestări prin toate judeţele. Cei arestaţi se ascultă de către autorităţi, pentru a se afla cine au fost capii turburărilor. Deja până acuma a eşit la iveală că ţăranii români au căzut în multe judeţe pradă unor oameni fără suflet, în mare parte străini de neamul nostru, cari cu fel de fel de minciuni i-au aţîţat la prădări şi crime. Intre aceşti capi ai răscoalei se află bulgari, turci şi alţi indivizi, între cari şi mai mulţi membrii ai societăţii socialiste „România Muncitoare".

Vor fi având, nu-i vorbă, şi ţăranii din România multe năcazuri şi dureri, vor fi fost ei apăsaţi şi storşi până măduvă de nemiloşii arândaşi şi moşieri evrei, străini şi chiar români, dar ca răscoalele să ia deodată o întindere aşa de mare, aceasta n'au putut-o face numai ei de ei, ci trebue că au fost puşi la cale de anumiţi instigatori. Ceea-ce a trebuit să atingă îndeosebi dureros pe ori-ce Român a fost faptul că între cei răsculati s'au găsit şi câţi-va preoţi şi învăţători români, cari, după publicarea manifestului dat în numele regelui, în loc să potolească spiritele, le-au aţîţat şi mai mult, punându-se chiar în fruntea mişcărei.

Cercetările, cari se fac acuma, vor scoate toate la iveală, şi să dorim cu toţii ca guvernul român să afle mijloacele potrivite ca deoparte să se lecuiască ranele adânci, de cari sufere ţara în urma prădărilor întâmplate, iar de altă parte ţăranii români, talpa ţării, să fie scăpaţi din ghiarele arândaşilor şi cămătarilor fără suflet, fiind-că o ţară numai atunci poate fi fericită, dacă ţăranii se vor bucura de toate drepturile şi libertăţile, garantate prin legi înţelepte şi executate cu dreptate.

Iată ce ni se scrie din Bucureşti cu data de eri cu privire la starea răscoalelor:

Ştiri liniştitoare vin din toate părţile ţărei. Peste tot ţăranii cer ertare şi fac învoelile agricole cu proprietarii şi arendaşii. In cele mai multe părţi ei au eşit la munca câmpului şi totul a reîntrat în normal.

Pe ici pe colo se mai semnalează mici agitaţii, cari sunt însă repede potolite. Mai e oarecare agitaţie prin unele comune din Prahova. Prin aceste comune, cum de altfel se face în toate părţile, se procedează cu mare energie la arestarea instigatorilor şi capilor răscoalei.

Din *Iaşi* se comunică, că în urma circulărei ministerului de interne, au început a *fi isgoniţi de la sate toţi străinii*, cari n'au îndeplinit condiţiile prevăzute de art. 5 din legea pentru organizarea comunelor rurale. *Au fost expulzaţi în acest mod numeroşi evrei din judeţele Dorohoi, Botoşani, Iaşi şi altele.*

Aflând I. P. S. Sa Mitropolitul Primat al României că numeroşi săteni răsculaţi nu vor să se liniştească, fiindcă sunt legaţi cu jurământ de cei ce i-au îndemnat la fărădelegi, a trimis la toţi protopopii şi preoţii din ţară câte o telegramă, în care îi roagă să spună sătenilor *că a ţine un jurământ contra învăţăturei Bisericei şi Ţărei este o crimă pedepsită de mânia lui Dumnezeu şi de legi* şi cetindu-le rugăciuni, să le spue *că sunt deslegaţi de orice jurământ* ar fi făcut pentru a se împotrivi legilor, autorităţii şi a face fapte oprite de biserică.

Unele foi din România şi străinătate scriseseră, că pagubele pricinuite de răsculaţi ar fi de 300 milioane de lei. Faţă cu aceasta ştire din cale afară umflată foile oficiale din România publică următoarele: Sub înrâurirea panicei, produsă îndată după isbucnirea răscoalelor, s'au răspândit în public versiunile cele mai fantastice în privinţa pierderilor suferite. Astfel un ziar preţueşte aceste perderi la peste 300 milioane de lei. O preţuire raţională, dictată de bunul simţ, va arăta desigur că cifra aceasta este peste măsură de exagerată. *In adevăr sunt cinci judeţe serios încercate, şi admiţând o perdere de 6 milioane pentru fiecare, — o preţuire foarte largă, — avem în total 30 de milioane.* De altfel administraţia priveşte această cifră ca un maxim, în urma unei evaluări încă sumare, — căci nu poate fi vorba acuma de o anchetă amănunţită. *Incă odată, totalul pierderilor nu va putea întrece în nici un caz această sumă* şi trebue să înlăturăm ca neraţionale toate versiunile cari dau pierderilor suferite proporţii uriaşe.

Banca Naţională din România a pus în circulaţie o colectă de bani drept recompensă naţională pentru serviciile soldaţilor români, aduse ţării în aceste zile de grea încercare. Până eri s'a strâns *108 mii de lei.*

Presa sârbească şi răscoalele din România. Din Belgrad se anunţă: In timpul turburărilor agrare petrecute în România presa sârbească a dat dovada unei dureroase emoţiuni faţă de evenimentele petrecute şi a judecat cu un viu regret şi fără exageraţiune tot ce s'a întâmplat în regat. Expresiunea amicală a presei sârbeşti dovedeşte simpatia naţiunei sârbe faţă de România, de care este legată de numeroase interese comune.

Lumina ce se face.

„*Voinţa Naţională*" vorbind despre răscoalele din ţară scrie sub titlul de mai sus între altele:

Cu prilegiul acestor răscoale, cari au căşunat atâtea pagube, au făcut să piară atâţia oameni şi să curgă atâtea lacrimi, starea primejdioasă a ţăranilor s'a dat pe faţă aşa de vădit, încât e greu de crezut că se vor găsi români patrioţi destul de orbiţi de patimă sau de interes, încât să nu înţeleagă rostul adânc al stărei de lucruri, în faţa cărei ne îngrozim. E limpede că am clădit toată civilizaţia noastră europeană pe un vulcan, a cărui erupţie ar fi în stare a nimici o muncă de veacuri, dacă nu se vor lua măsurile cuvenite.

Inainte de toate e vădită starea rea economică a ţărănimei, îngreuierea traiului, deşi munca i-s'a sporit. Urcarea arendelor şi ca urmare a acesteia, micşorarea câştigului ţăranului, a tras de mult luarea aminte a oamenilor de stat vrednici de acest nume şi strigătul lor de alarmă, izvorât din convingerea adâncă a primejdiei către care mergeam, îl învinuie acuma unii ca şi cum de vină ar fi cel ce prevede apropierea unei furtuni nimicitoarea şi îndeamnă să se ia măsuri cât mai e vreme!

In această privinţă măsurile făgăduite prin manifestul guvernului şi încheză-şuite de M. Sa Regele şi de toţi miniştrii vor aduce îndreptare....

...Nu trebue să uităm faptul, mai pe sus de îndoială, că'n sate au lucrat oameni puşi, cu ştire sau fără ştire, în slujba acelora cari vor să ne facă cu neputinţă a le sta în cale la îndeplinirea planurilor lor şi că prin aceştia s'a băgat în capul ţăranilor ideia c'a sosit vremea să nu mai fie nici la noi arendaşi şi proprietari, ci pământul să fie numai şi numai al muncitorilor.

Dar partea cea mai umilitoare pentru noi e dovada ce s'a făcut că între ţărani şi ceilalţi cetăţeni e o prăpastie, că sătenii nu înţeleg nici limba orăşenilor sau a oamenilor mai culţi şi nici oamenii culţi nu ştiu să le vorbească acestora pe înţeles şi potrivit cu priceperea lor. Apoi gradul de cultură al ţăranilor e aşa de jos, încât toţi derbedeii din lumea largă, — fie răii şi stricaţii oraşelor, fie străinii zăpăciţi, sau urmând cu dibăcie planul de a ne face să nu însemnăm nimic în răsărit, unde ne încumetăm a crede că avem un rost mare istoric, — au putut găsi crezare, au putut trage în partea lor, nu numai pe sătenii de rând, dar chiar primari, preoţi, învăţători, arândaşi. Li-s'au spus că studenţii le vor binele şi drept »studenţi« s'au dat inşi cu desăvârşire căzuţi, cari le-au băgat în cap că M. Sa Regele a murit, că Regina vrea să le dea toate moşiile, că au o carte cu şapte peceţi de la şapte împărăţii şi i-au prostit până acolo încât au jurat să facă revoluţie ucizând, dărâmând, arzând conacele proprietarilor şi arendaşilor şi făcând cruzimi de acele, cari te fac să te întrebi în ce veac trăim şi să te îngrozeşti de haosul de sălbătăcie şi nelumină ce după 50 de ani de învăţătură la sate şi de viaţă politică, a putut încă să se păstreze în satele noastre.

Alăturì cu reforma agrară anunţată în manifestul guvernului şi care în parte s'a şi făcut prin bună înţelegere, prin stăruinţa prefecţilor şi patriotismul proprietarilor şi arândaşilor, — trebue o reformă morală şi intelectuală, trebue neapărat să facem peste putinţă ca ori ce nebun sau ori ce duşman să poată răscula satele şi ale împinge la pustiirea conacelor, cerealelor, la măcel şi chiar la nimicirea statului.

Elementele sălbatice ce se află între preoţi şi învăţători, — din fericire nu aşa de numeroase, cum se grăbesc unii a crede,

---

— Repede, dascăle, un botez, popa-i acolo, repede; moare băiatul nebotezat, zice el pe nas şi abia ţiindu-şi sufletul.

— Unde... Hai!...

— Unde, neunde, — repede că nu-i vreme de stat...

Şi dascălul, buimăcit, luă patrahirul, o carte, mir şi...

Năuaşul îl trase de antereu afară din pridvorul bisericei şi la goană la vale — veneau ca doi epuri înhămaţi.

— Ei!... dascăle — cum îl văzu popa; d'apoi, christelniţa?

— Pii... drăcia dracului... cruce de aur în casă... şi se lovi cu palma peste frunte, — am uitat...

— Ciaunul, ciaunul, cumătre, strigă năuaşa.

— Cine-l botează? întrebă popa...

— Noi, noi, grăi fonfăit Hau.

— Amin, amin, zise părintele Gheorghe.

— Tatăl nostru... începu dascălul.

— Slavă ţie, Dumnezeule, slavă ţie, — rosti popa printre dinţi.

— Apă, apă, cumetre Vasile, că-i slab băiatul.

— Luminare, luminare, — mai strigă şi preotul cu grabă.

Şi năuaşa, cât ai clipi, se întoarse dela crâşmă cu o luminare de zece bani. De atâta şi găsise.

— Gata, Vasile? — îi zice popa.

— Gata, părinte! Poftim! — şi tata împreună cu năuaşul îi puse un cazan plin cu apă, înainte.

— Deschide cartea, Gheorghe, — porunci popa dascălului.

Popa, cu patrahirul după gât, îşi începu slujba, netezându-şi barba albă ca laptele; dascălul îi ţinea isonul.

In mine, se zice, că doar inima se bătea ca într'un pui de rândunică când îl ţii prins; nu ziceam nimic; stam ca un mort cu ochii închişi şi nu eram mai mare ca un ciucalău de păpuşoiu moldovenesc.

— Numele, numele? — întrebă popa, întrerupându-şi slujba.

— Ion, părinte, Ion, — grăi domol mama; tot văd că are să moară.

— Se botează robul lui Dumnezeu, Ion, în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului duh! — şi huştiulic! în apă.

Doar am întins mânile şi picioarele şi atât!

— De acum, păziţi-l zise popa; că nu are mult!.. Dar ce văd. Am deschis cartea la roşu. Trăeşte, fiule Vasile, trăeşte! Să faci cumetrie mare!

Iar moaşa, după ce m'a înfăşat, m'a dat la sînul mamei. Doar o dată am luat din dulcele lapte, am deschis ochii, i-am dat peste cap, — dar n'am murit!

Am ajuns şi cumătria. Şi ce petrecere a făcut tata! A tăiat un viţel, vedre de vin s'au băut în norocul şi sănătatea mea şi mi s'a urat să-mi joace părinţii şi la nunta nepoţilor mei; cântat-au lăutarii şi au jucat oamenii de s'au dus cu opincile rupte.

Doar de lăutari am avut, câte-odată, parte în viaţa mea; dar noroc, — şperlă!

Cu toate că trecusem şi cumetria, mama îşi luase de o grijă că oiu eşi şi eu om, ci aştepta pe zi, pe zi să mă duc. Nici nu plângeam, nici nu mâncam acătarea; stam cu ochii închişi ca un adormit; doar la amiază îi deschideam o clipă. Şi toţi ceilalţi fraţi îşi făceau joc şi batjocura de mine. Mă rog, dacă eram un om neisprăvit?

Ci că fratele cel mai mare, Gheorghe, făcea deal de perne şi în rîsul celorlalţi mai mici, mă dedea dea-dura pe pat ca pe un vălătuc şi nu ziceam nimic. Şi numai unul din toţi, avea milă de mine; alminteri, tot dădeam ortul popei. Se zice că le spunea: „Lăsaţi-l, săracul, că-i ca o gîză". Iar acesta era al doilea băiat după Gheorghe, Tănasă şi repede mă înşfăca ş afară, prin grădină, se pierdea printre cei paci cu mine în cântece; iar, când credea el, muia covrigi în lapte şi mă îndopa câte o leacă.

In sfârşit, păream numai o plăsmuire de om, de se minunau cei ce mă vedeau şi nu ştiau ce-s: păpuşe ori copil...

Aşa mititel, odată ci că m'a dus mama, pe la o Sântă-Mărie-mare la hram, la bunica în Ilişeşti. Şi, cum eram cu voe bună, mama mamei m'a pus în sîn şi a prins a juca în cântecul scripcarilor.

Nişte femei au întrebat-o, ce are în sin, iar ea le-a răspuns:

„Ia joc şi eu pe nepotu-meu!"

Ele au zis că nu se pomeneşte, că o fi vre-un păpuşoiu învelit în nişte cârpe. Iar bunica le-a spus:

„Ei păpuşoiu!... îmi faceţi şi voi neamul de rîs!..."

Şi s'a apucat cu ele, rămăşag, nu ştiu pe cât, că nu e aşa;

Şi se înţelege că au pierdut toate prinsoarea, căci când m'au văzut, au rămas strâmbe de mirare.

se înțelege cu ce scop, — trebue înlăturate, iar cei buni trebue încurajați și ajutați în lucrarea cea mare ce le rămâne de făcut, pentru a astupa prăpastia între țărănime și ceilalți Români și a face să ne simțim cu toții frați și uniți în fața dușmanilor, iar nemulțămirile ce le vom avea să le regulăm în de noi, pe cale omenoasă, folosindu-ne de drepturile ce ne dă legea.

E de netăgăduit că, dacă țărănimea ar fi avut în parlament și în consiliile județene oamenii săi de încredere, pe cari ea însăși, așa cum e, și i-ar fi ales, ar fi putut să-și arate plângerile la lumina zilei în fața reprezentanților celorlalte clase sociale, în auzul tronului și al guvernelor. Chiar dacă s'ar fi dat pe față ideile și sentimentele nenorocite ce s'au sămănat în atâtea părți din ținuturile dunărene mai ales, tot ar fi fost un bine; căci s'ar fi arătat sub o formă lesne de cunoscut ideile primejdioase, așa că s'ar fi putut combate și înlătura din vreme«.

Scrisoare din București.

— 18 Martie v.

(*Starea sanitară a regelui Carol. — Principele Carol gardă la palatul regal. — O tragică sinucidere. — O moarte ciudată.*)

— Regele Carol s'a restabilit pe deplin, așa încât eri s'a dus la biserica catolică dela Pitar-Moșu, pentru ca să asiste la serviciul divin de Paști.

— Am spus în corespondența trecută că de câte-va zile garda la palatul regal o fac elevii școalei de infanterie și cavalerie. Eri a intrat în serviciu la palat compania elevilor, din care face parte și principele Carol. După amiazi prințul Carol a făcut serviciu de gardă ca sentinelă lângă drapel. Un public foarte numeros, care se preumbla pe calea Victoriei, s'a oprit în fața palatului privind cu dragoste și admirațiune pe micul principe. A fost interesantă scena când a sosit cu automobilul la palat, A. S. R. principesa Maria, mama principelui Carol. Garda intră sub arme. Trâmbițele sunară marșul regal, trupa prezenta arma, iar micul principe, care se afla lângă drapelul ridicat, salută reglementar.

— O tragică sinucidere s'a întâmplat eri noapte la ora 1, în pasagiul Vilacros. Doctorul *M. Trandafirescu*, penzionar al Eforiei spitalelor, care locuia într'un apartament din acel pasagiu, își trăsese un glonte de revolver în cap, căzând jos de pe scaun scăldat în sânge. Dându-se alarmă sosi poliția și un medic, care pansă pe nenorocitul bătrân. Pe biroul său s'a găsit o scrisoare prin care Trandafirescu arăta rudelor ultimele sale dorințe rugându-le să-l ierte. Intr'o odaie a clădiri se vede cosciugul bătrânului doctor, pe care îl comandase acum doi ani. Deasupra sicriului este o cunună de flori artificiale, depusă în ziua de Sf. Michai, ziua onomastică a sinucigașului. Pe un părete din camera de culcare este o fotografie reprezentând pe Trandafirescu în cosciugul pregătit încă de când era în viață. Nenorocitul Trandafirescu, suferea de cancer, din care cauză se încercase de mai multe ori, să-și pună capăt vieții. După ce i s'au făcut injecții cu eter și cafeiră, bătrânul a fost transportat la spitalul Colțea unde a încetat din viață.

— O moarte ciudată s'a întâmplat eri în strada Brașoveni 13, unde a fost găsit, într'o cameră părăsită *cadavrul țiganului Ioniță Iorgu*, zis Căpraru, în vârstă de 50 ani. Călcâele picioarelor și obrazul cadavrului erau mâncate de șoareci. Probabil că Iorgu murise subit, acum câte-va zile și neștiind nimeni de el cadavrul nu a fost descoperit decât eri. Alături de cadavrul țiganului s'a găsit mort un câne legat de piciorul patului și două capre ale lui, cu care-și câștiga cele pentru traiu. Poliția a deschis o anchetă.

C.

ȘTIRILE ZILEI.

— 22 Martie v.

Comandant al brigadei de infanterie din Brașov a fost numit colonelul român d-l *Mihail Șandru*, până acum comandant al regimentului de infanterie 2 din Sibiiu. Zilele acestea d-l colonel Șandru va sosi la Brașov pentru a lua în primire noul său post, iar peste câteva săptămâni va fi avansat la gradul de general de brigadă.

Numire. Foaia oficială »Bud. Közlöny« publică numirea d-lui Iosif *Wittich*, procuror reg. ung. din loc, de președinte al tribunalului din Brașov.

Starea sănătății primarului Dr. Lueger. Din Lovrana, unde plecase primarul Vienei Dr. Lueger ca să-și caute de sănătate, se anunță că primarul se simte din ce în ce mai bine. Medicul, profesorul Neusser a vizitat zilele acestea pe Dr. Lueger și a rămas mulțumit de starea sănătății lui.

O telegramă obraznică. După izbucnirea răscoalelor țărănești în Moldova, mulți Evrei au fugit în Bucovina, ducând acolo faime cari mai toate erau esagerate. Evreii din Bucovina îngrijați de soartea coreligionarilor lor au ținut o întrunire în Suceava, cu scop de a le veni în ajutor. Intrunirea a luat o rezoluțiune, cerând ca să se adreseze regelui Carol o telegramă, în care să se plângă de tractarea ce-o sufer Evreii din Moldova. Telegrama s'a trimis, dar a fost necuviincioasă și s'a terminat cu obraznica provocare, ca regele să pună capăt neamânat stărilor din Moldova. Ni-se comunică că regele într'o audiență dată unui fruntaș român din Viena ar fi accentuat cât de obraznică și revoltătoare a fost această telegramă publicată în »Neue Fr. Presse« și în »Zeit«. Regele a trimis-o de-adreptul ambasadei austriace. Regele să-și fi esprimat totdeodată displăcerea din cauza știrilor tendențioase, ce s'au lățit mai cu seamă în ziarele din Viena, așa că trei părți din ce s'au scris, de pildă și în »Neue Fr. Presse«, au fost născociri tendențioase. Despre armată s'au adus iarăși știri neadevărate, pe când ea s'a purtat cum nu se poate mai brav.

Dela corporațiunea meseriașilor primim spre publicare următorul avis: Comisia pentru esaminarea ucenicilor nu va ținea ședință în 5 Aprilie 1907.

O veste tristă publică foaia »America«. Iată ce cetim în numita foaie: Am fost scris în numărul 2 al foaiei noastre, că în Indiana Harbor un frate român a împușcat din cauză de răzbunare în 17 Sept. anul trecut pe un anume Alexandru Urdea de loc din Sighișoară, care a murit după 45 de oare. Ucigașul a fost arestat încă atunci și am spus, că ar fi din Nucet și ar fi având acasă soție și 3 copii. Precum aflăm acum în urmă, numele dânsului este Ioan Lăpădat. Pentru faptul său a fost condamnat la moarte și anume la moarte prin spânzurătoare. Esecutarea va avea loc încă în luna aceasta precum se spune, prin 29, în orașul Michigan City, Statul Illinois.

Un archiepiscop atacat cu pietri în biserică. Din Petersburg se anunță că archiepiscopul Eulogius, membru al partidului drept în Dumă, a fost înjurat și atacat cu pietri de public în timpul serviciului divin în biserică. S'a născut o mare panică. Autoritățile au început cercetările, ca să afle pe cei vinovați.

Contele Witte despre Dumă. Ziarului »Berliner Tageblatt« i se telegrafiază din Petersburg că contele Witte a declarat că, nu se așteaptă la nici un rezultat practic care să isvorească din ședințele Dumei. Deocamdată comisia financiară va trebui să reducă enorm cheltuelile spre a putea echilibra budgetul. Finanțele țărei nu vor putea fi așezate pe baze solide decât atunci când liniștea va fi restabilită în țară. Dar dacă până la această epocă (restabilirea liniștei) se va întâmpla vre-o catastrofă, atunci vor trebui zeci de ani spre a se putea ridica Rusia. Budgetul marinei și al războiului va trebui să fie revăzut și scăzut.

Soldați condamnați la muncă silnică. Consiliul de răsboiu al corp. I. de armată din Galați, presidat de col. Bogdan, asistat de d-nii maiori Negruți, Filoti și de d-l căpitan Vlădescu, au judecat alaltăeri 24 soldați și grade inferioare, acuzați de abateri dela disciplina militară și îndemnare la răscoală. Pe 15 din cei acuzați consiliul i-a condamnat la 10 ani muncă silnică, pe 3 la 15 ani și pe 5 la 2 ani.

Situația tezaurului român. Soldul aflat în tezaur (visteria Statului român) la 12 Martie era de 103 milioane lei. Din acest sold, se aflau 19 milioane, bani lichizi și buni de întrebuințat. Se mai aflau 39 de milioane 285 mii lei la băncile din streinătate pentru plata cuponului datoriei publice până la August 1907. Restul de 45 milioane lei aproximativ, este angajat la plata tunurilor de 17 milioane lei, la plata baterei monezilor de nichel în sumă de 4 milioane 208 mii lei; la plata datoriei pentru porumb din 1904—1905, un milion lei pentru furaj; bani dați muncitorilor agricoli prin Creditul agricol, precum și alte cheltueli rămase la portofoliu în așteptarea regulărei lor prin contabilitate.

Proces care durează 60 de ani. In statul Pensilvania (America) s'a început un proces acum 60 de ani, din cauza unui castan, pe care un farmer l'a tăiat dela vecinul său. Procesul de-abia acuma s'a terminat. Cheltuielile de judecată s'au ridicat la 30,000 dolari. — Așa pom scump — mai rar!

Isprăvile unei bande grecești. Din Constantinopol se anunță, că o bandă grecească de 100 oameni a atacat și incendiat satul bulgar Batsch din districtul Florina (Macedonia), ucizând pe un preot. Din cauza incendiului opt copii au fost răniți. Banda e urmărită de armată.

1.400,000 divorțuri. Dela 1887 până la sfârșitul anului 1906 s'au intentat în Statele Unite 1.400,000 divorțuri. Aproape un milion de cazuri au fost resolvate cu despărțenia soților.

Mutilare pentru a scăpa de armată. Soldatul Marin Popescu din regimentul 20 Teleorman (România) nu se împăca de loc cu rigorile regimului militar. Pentru a scăpa, la început făcu aceea ce toți din categoria lui fac, adică să dezerteze. Totuși simțind că va fi prins și readus la regiment și că situația lui se va înrăutăți pentru-că va sta la inchisoare, căută să se facă impropriu pentru serviciul militar și într'o zi își reteză cu tesla două degete dela mâna dreaptă. Fiind descoperit, fu dat în judecata consiliului de răsboiu al corpului 2 de armată, care îl condamnă la o lună închisoare.

In cancelaria notarială a subscrisului primesc imediat un tânăr cu purtări morale bune, care se dedică carierei notariale. Doritorii să se adreseze la *Vasilie Vasilean* notar în Olah-Dálya u. p. Alsó-Varadja.

Cine caută nu află un exemplu mai bun, despre feliul cum își cresc englezii copii lor, dându-le să bea untură de pește dela al 6-lea până la al 10-lea an. Untura de pește a lui Zoltan se exportează în cantități mari în Englitera, fiindcă e fără miros și gust rău și o beau bucuros și copii și adulții. — Prețul unei sticle 2 cor. în farmacii.

NECROLOG. Subscrișii în numele lor și al numeroșilor consângenĭ și afinĭ cu inima frântă de durere fac cunoscut cumcă prea iubita: soțiă, mamă, soacră, bunică etc. **Firoana Isai Precup născută Pop**, după lungĭ și grele suferințe, provăzută cu sf. sacramente, șĭ-a dat blândul său suflet în mânile creatorului la 2 Aprilie st. n. a. c. în al 75-lea an al vieței și 53-lea al fericitei sale căsătorii. Scumpele osăminte se vor depune spre vecĭnică odihnă Joi în 4 l. c. la 10 oare a. m. în cimiterul gr. cat. din Peatra. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Peatra, la 2 Aprilie 1907.

Isai Precup, not. pens. ca soț, Anton Precup prof. gimn., Raveca Precup căs. Dumbrava, Ana Precup căs. Mureșian ca fii și fice. Virginia Precup n. Solomon, Victoria Precup n. Sioldea, Vasiliu Dumbrava preot. Iosif Mureșian preot, ca nurorĭ și ginerĭ. Raveca Gr. Cratiun, Mariuca vid. Linul, Gregoriu Cratiun, ca surorĭ și cumnat. Elisabeta, Susana, Mariți, Aurelia și Emil Mureșian, Anchedim, Emil, Gavrila și Beti Precup, ca nepoțĭ și nepoate. Livia, Tiberiu Morariu, Silvia și Viorica Dumbrava, ca strănepoțĭ.

Sesiunea generală a Academiei Române.

Marțĭ după amiazĭ s'a deschis sesiunea generală a Academiei Române. La această solemnitate au participat aproape toțĭ membrii Academiei Române din țară și străinătate. In această sesiune se vor decerne și premiile, pe carĭ le oferă Academia în fiecare an.

Ședința a fost prezidată de d. I. *Kalinderu*, președintele Academiei.

In *discursul său de deschidere președintele* spune, că în sesiunea actuală se împlinesc trei anĭ de când a fost ales prezident al acestei înalte instituții culturale și mulțumește colegilor săi pentru onoarea ce i-au făcut și pentru sprijinul ce i-au dat în acest interval, sprijin grație căruia s'au putut introduce în viața și funcționarea Academiei o mulțime de schimbăr fericite. In sesiunea actuală, continuă d-l I. Kalinderu, urmează să alegem un nou președinte, conform statutelor, carĭ prevăd că un membru nu poate fi reales în această demnitate mai mult de trei anĭ consecutivĭ.

Mai departe d-l Kalinderu arată chestiunile carĭ au preocupat Academia în acest interval de trei anĭ. Intre altele s'a propus o lucrare privitoare la starea Românilor din Macedonia, din toate punctele de vedere, s'a lucrat cu sârguință la dicționarul limbei române; s'a îmbogățit mult colecția de documente a Academiei Române etc. etc.

Terminând d-l Kalinderu a spus că și Academia Română e mâhnită de năpastea ce s'a abătut asupra țărei prin mișcarea dela sate. »Dea Domnul, ca aceasta dureroasă încercare — a zis oratorul — să treacă curând iar urmările ei care vor fi destul de grele, să fie șterse cât mai repede printr'o muncă încordată și unită a tuturor. Dea Domnul ca țara să iasă regenerată, întinerită din această sângeroasă frământare între fiiĭ ei, pentru binele tuturor Românilor.

D-l Sturdza, secretarul general al Academiei, a împărțit membrilor de față raportul anul asupra activitățeĭ Academiei, care a fost imprimat. In urmă membrii Academiei s'au retras în secțiunĭ și au început lucrările.

In ziua de 23 Martie st. v. se va face alegerea noului președinte al Academiei.

De-ale meseriașilor noștri.

Dumineca și-a ținut adunarea generală ordinară *„Asociațiunea pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români din Brașov"*, sub presidiul d-lui jude i. p. Petru *Pop*, neobositul președinte al acestei societăți. In discursul de deschidere, cu care a introdus d-l P. Pop lucrările adunării generale, a relevat mai întâiu cu regret, că numărul mic al membrilor prezenți — erau de față de-abea vr'o 30 membri — este o aparițiune supărătoare care dovedește indiferentismul unei părți a membrilor și a publicului român din Brașov față de această instituțiune importantă a meseriașilor noștri. Trecând la activitatea comitetului în anul de gestiune 1906, președintele se provoacă la raportul anual tipărit, în care este expusă în liniamente generale activitatea desfășurată de către comitet în interesul promovărei scopurilor societății. Vorbește apoi în general despre starea, în care se află meseriașii români din Ungaria și industria română, și relevează cu plăcere, că meseriașii români înaintează, dovadă asociațiunile meseriașilor din Sibiiu, Blaj, Lugoj etc. și că industria română se desvoaltă din ce în ce mai mult, ceea ce s'a putut constata și la expoziția jubilară română din anul expirat. După aceste declară adunarea de deschisă.

Trecându-se la ordinea zilei, se primește raportul comitetului, se exprimă prin sculare condolențele societății din incidentul trecerii la cele eterne a membrilor D. Făgărășanu, G. Cioflec și T. Ploscă, se ia la cunoștință raportul de casă, proiectul de budget și raportul comisiei externe de cenzurare și se votează comitetului absolutoriul pentru anul de gestiune 1906. In fine se alege în comitet în locul membrului răposat G. Cioflec, d-l Irodion *Neguț*, cojocar.

Resolvându-se toate obiectele dela ordinea zilei, d-l președinte declară adunarea de închisă.

*

Din raportul anual publicăm în numărul de astăzi partea, care privește plasarea ucenicilor români la diferiții măeștrii din Brașov:

In anul 1906 s'au aplicat în Brașov ca ucenici la meserii *68 de băeți*. In cea mai mare parte au fost plasați prin inter-

---

Și, două luni am stat așa ca un adormit și fără să știu aproape ce-i sânul mamei.

In vremea asta, tot îngrijindu-mă bădița Tănase, încetul cu încetul m'am mai înfiripat, iar după aceste două luni am deschis ochii și apoi să te ții pe plâns și plângi și plângi! Imi spunea mama că eram așa de rău că se îngrozise.

Și a trecut vreme și am fost mai rău și am mâncat bătăi și am crescut mărișor; iar când am împlinit vre-o cinci șase ani, iar m'a dus la bunica și întrebau femeile:

— Da, șăpteliciu unde-i?

— Uite-l-ăi, ista, de lângă mine! le răspundea mama rîzînd.

— Tiii! Bată-l norocul, ce mititeluț și albuț e!

— E, e, albuț, da-i dracu gol, că-i rău, de nu știu ce să mă fac cu dânsul.

— Așa-s copiii, mânca-i-ar binele! îi răspundeau ele.

Dar copacul, dacă are viață, crește și de are dar, înflorește și face roade; așa și eu, puțin câte puțin m'am ridicat și am învățat și carte, iar când m'au văzut nevoile, am plecat și eu în lume, după noroc și iată-mă și pe mine strigând la poarta vieței: „Doamne, Doamne, deschide să între și cel ce a venit în ceasul al nouălea!"

(„Convorbiri.") *Ion Dragoslav.*

mediarea Asociațiunei noastre. Toți au încheiat contracte în regulă și toți continuă ucenicia la următoarele branșe:

14 zidari, 8 lăcătuși, 7 mechanici, 6 pantofari, 4 croitori, 4 măsari, 3 cismari, 3 zugravi, 3 văpsitori, 3 lemnari, 3 cojocari, 2 ferari, 2 compactori, 1 perier, 1 curelar, 1 dogar, 1 tipograf, 1 măcelar și 1 mătar.

In total cu finea anului 1906 avem *281 ucenici români* și adecă: cei 68 amintiți și încă 213 plasați în anii precedenți. Dintre aceşti 213 însă, în cursul anului 1906. 22 (7 zidari, 3 pantofari, 2 croitori, 2 compactori, 1 cismar, 1 ferar, 1 perier, 1 cojocar, 1 lăcătuș, 1 lemnar, 1 zugrav și 1 mechanic), au stricat contractul, 9 (4 pantofari, 1 ferar, 1 cojocar, 1 măsar, 1 zidar și 1 zugrav) și-au părăsit măestrul, 2 lăcătuși au fost dimiși de măeștrii lor și 4 (2 pantofari, 1 tipograf și 1 tinichigiu) au murit, iar 1 căldărar nu e în Brașov, fiind-că măestrul său și-a mutat locuința de aci. — Prin urmare cu finea anului 1906 continuă ucenicia în Brașov *243 ucenici români* și anume: 41 pantofari, 36 zidari, 24 lăcătuși, 20 croitori, 21 mechanici, 17 cismari, 19 măsari, 12 lemnari, 9 zugravi, 6 măcelari, 6 tipografi, 4 ferari, 4 văpsitori, 3 cojocari, 2 pilari, 2 strungari, 2 sculptori în piatră, 2 compactori, 1 tinichigiu, 1 bărbier, 1 pitar, 1 argăsitor, 1 curelar, 1 mătar, 1 tapețier, 1 perier, 1 fotograf, 1 rotar, 1 pălărier, 1 căruțar și 1 dogar.

In numărul viitor vom continua.

Știri din America.

Corespondentul nostru din Cleveland (America), ne trimite spre publicare următoarele noutăți din continentul american:

Cleveland, Ohio, U. S. A. Martie 1907.

Legea americană în limba română. Senatul a aprobat proiectul hotărît de cameră de a se tipări constituția Statelor-Unite în 12 limbi, între cari e și cea română. Tiragiul fie-căreia va fi de 500 mii exemplare. Hotărârea aceasta s'a luat pentru-că fie-care locuitor să cunoască legile.

Cununie. Besie T. L. Iohnson, frumoasa fiică a primarului Cleveland-ului se va cununa în 23 Martie st. n. cu italianul Friderico Mariany. Logodnicul a venit numai de curând cu tatăl său din Milano și e antreprenor de pavat străzi în Cleveland.

Furt de 25 mii dollari. Wiliams Glasby, mesagerul dela „The National Park Bank" din New-York, a fugit în Canada luând cu sine din cassă suma de 25 mii dollari (125 mii cor). El a „dispărut împreună cu un frate mai mic și cu două femei.

9 milioane pentru o clădire. Stabilimentul Guvernorului din noua capitală a Pensilvaniei, Harisburg, și edificiul camerei, costă nouă milioane dollari (45 mil. cor.) fără a socoti în suma aceasta și prețul mobilierului.

40 mii dollari pentru alegeri (200 mii cor). Cassierul statului Pensilvania, Auditorul gen. și Guvernatorul, a cheltuit la alegerile trecute în total, modesta sumă de 40 mii dollari.

Conductele de gaz, lumina electrică, telefoanele și conductele de apă, la camera advocaților din Philadelphia, costă 2 milioane dol. (10 milioane cor.)

Edificiul cel nou al Senatului din Harisburg, costă 4 milioane dol. ca construcție. Socotind și instalația și mobilia-rul, cheltuelile se urcă la 11 milioane dollari.

Preotul Evangelic, rev. Mr. M. H. Lyons, în restimp de 4 săptămâni, a încassat frumoasa sumă de 1700 dollari, în Oberlin, O., ținând conferințe și meetinguri religioase.

Frederik C. Faubanks, fiul vice-presidentului Statelor-Unite a fost adus înaintea barei judecătorești pentru falsificare de facturi, pentru construcțiuni publice. El ocupa o funcțiune la ministerul public.

Accidente pe mare. Vaporul „George Wotern" (german) s'a scufundat în marea Nordului. Sunt 34 victime. Amănunte lipsesc. Ziarele de aci fac sforțări pentru a afla lista celor morți. Telegrama e dată din Cukshaven. Vaporul american, „The Britisch" venind din Australia și fiind puțin deteriorat în urma unei ciocniri pe pacific, s'a scufundat aproape de docurile din New-York. Pe el se afla untură și dinți dela 13.941 balene, în valoare de 2 milioane dol. Alte mărfuri, 770.000 dol. Averea și hârtii a corpului de serviciu 60 mii dol. Vaporul a fost asigurat pentru suma de 16 mii dolari. Personalul a scăpat.

Noul Rege al petroleului. Frederick Weyerhaeuser, mare proprietar de rezervoare de gaz și păcură, fer și cărbuni, a fost declarat Luni în 11 Martie de rege al petroleului și al dolarilor. El era în 11 l. c. 8 oare p. m. cu 15 milioane ½ mai bogat ca J. D. Rokefeller. Acest „rege" a venit în etate de 18 ani în America și a lucrat ca muncitor 5 ani în Raki Island. Ili, la o fabrică de scânduri. El este de origine din Germania și e de 73 ani.

Spitalele din Cleveland au cheltuit în 1906 200 mii dollari cu bolnavi. Toate cheltuelile cu medici și înmormântările sunt de 595.620 dollari și 53 cents. In spitale au intrat pacienți, arși, loviți și în fine morți 3124, apoi alți nenorociți altfel. Au fost 34 feluri și diferite boli, 684 înmormântați și 916 ofticoși. S'a făcut un milion 250 mii pansamente pentru oameni cari nu locuesc în spital.

Acsente.

Din viața și înțelepciunea filozofului Thales.

De Ioan Dariu.

Noi ceștia, cari vecuim azi pe scoarța pământului, ne ținem mult mai cuminți decât cei ce au trăit, au gândit și au lucrat pentru binele viitorimei în trecutul depărtat. Foarte rar ne aflăm îndemnați a ne scoborî până la ei, ca să vedem dacă nu cumva ne-au lăsat ceva de moștenire. Pe calea aceasta dacă noi, orfani de ei, vom căuta ceva moștenire pe la *scaunele copiilor săraci*, nu vom afla nimic ca moștenire *în bani*, dar vom afla totuși ascunsă prin *cărți vechi* o altfel de moștenire cu mult de mai mare preț decât credem și așteptăm noi dela ei. La aceasta numai așa vom putea ajunge, dacă vom ceti așa zicând cu mare luare aminte testamentul lor.

Dacă suntem cumva calici, se vede că n'am muncit nimic ori că ne-a răpit cine-va rodul și în aceeași vreme n'am știut afla și folosi cu înțelepciune comorile ori moștenirile neperitoare ce ni le-au lăsat cei-ce au trăit înainte de noi prin cele vremi de mult trecute.

Pățania și înțeleptele sfaturi ce ni le dau cei din trecutul omenirei sunt o comoară destul de prețioasă pentru noi și de multe ori copleșesc vederile și gândirile noastre. Noi, ca oameni, avem un obiceiu foarte rău, că dacă nu vedem înțelepciunea prefăcută în bani, nu dăm nimic pe ea. Pe când înțelepții dimpotrivă au prefăcut așa zicând banii în înțelepciune, ca să poată ajunge până la noi și la cei viitori după noi.

Mă invoesc cu cei ce mă vor asculta ca din când în când să stau de taifas cu ei, vorbindu-le în scris despre câte un înțelept și iubitor de înțelepciune (filozof) din vremurile trecute și prea trecute, cu scopul de a putea pătrunde și scoroși prin bogatele lor magazii, unde au depus cu multă îngrijire avutul lor și a-l întrebuința apoi în folosul nostru și al urmașilor, nu ca hoți, ci ca drepți moștenitori.

Vă veți minuna de unde voiu începe.

Voiu începe cu cel dintâi dintre cei șapte filozofi greci, cu *Thales.*

El se născu în Mileta, un oraș însemnat în Azia-mică, la anul 640 înainte de Hristos. Părinții lui aveau o deosebită urâ pe cei-ce năpăstuiau și apăsau cu nedreptate pe oamenii cei drepți și buni. Din pricina aceasta ei fură siliți a-și părăsi țara lor, în care s'au născut și au crescut și a se așeza în Mileta.

Fiul lor, Thales, pe care vi l'am pus înainte ca chip de om înțelept, fu cel dintâi vrednic de a i se da cu laudă numele de *înțelept*. Și el a moștenit dela părinții una, pe care aceștia o aveau asupra celor nedrepți și afurisiți de Dumnezeu.

Thales, ca om înțelept, nu s'a părăsit patria, după cum făcuseră părinții lui, ci dimpotrivă a rămas în ea și s'a ținut de o sfântă datorie a rămânea în ea și ceea ce a văzut că e rău, a îndrepta.

Deci să-l urmărim cu luare aminte.

Ca să poată cu mai multă izbândă ajuta patriei sale, Thales s'a lăsat cu înțelepciunea sa și cu credința ce o avea poporul despre el, a ajunge *la* și a trece *prin* toate diregătoriile cele mai înalte de atunci, numai ca să afle toate chițibușurile și apucăturile judecăților omenești. Dar deodată s'a lăsat de ele, după ce s'a încredințat de mișeliile celor ce steteau în fruntea lor.

Părăsind calea aceasta el s'a îndeletnicit cu legile zidirii acestei lumi după înțelepciunea lui Dumnezeu. In scopul acesta călători prin mai multe locuri, spre a pricepe firea și în același timp și pe oameni cu pornirile și întocmirile lor. El s'a pus ca țintă a cercetărilor sale *căutarea adevărului.*

Thales, în căutarea după adevăr, s'a străduit și nizuit mai mult a se apropia de *preoți*, cari se credeau singurii conducători ai poporului, spre a le da lămuriri și povățuiri, că nu este iertat a ținea poporul în neștiință, sau a-l duce în rătăcire, ci a-l conduce spre lumină și adevăr. Preoții, cari singuri cunoșteau pe vremea aceea în felul lor toate tainele legii sfinte, i-au descoperit și lui Thales din tainele lor, el însă s'a hotărât a ceteta legile firii, ca să vază întru cât se asamănă cu tainele și credințele lor.

Pentru ca să se încredințeze despre aceasta s'a îndeletnicit cu priceperea și întocmirea lucrurilor cerești, adecă cu astronomia. Pe calea aceasta s'a deosebit foarte mult. Ajunse în urmă ca pe înșiși învățătorii lui să-i învețe cum trebue să măsure lucrurile. Din pricina aceasta n'a ținut mai departe nici o legătură strânsă între învățăturile și credințele învățătorilor și preoților de atunci și n'a mai vrut a să lua după ei. Aceasta însemnează a te îndrepta după aceea-ce vezi, fără a te lua după credința orișicui.

(Va urma.)

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta. 4 Aprilie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.") Indată la începutul discuțiunei asupra proiectului de lege, referitor la salarizarea învățătorilor confesionali și comunali a luat cuvântul deputatul *Molnar* din partidul poporal și într'o vorbire, în care a desfășurat gravaminele ce le are partidul său față cu acest proiect de lege, *a cerut categoric imediata retragere a proiectului de lege pentru a fi revizuit.* Ministrul *Apponyi* a răspuns că după a lui convingere contra proiectului său de lege nu poate fi adusă nici o obiecțiune temeinică. Numai din punct de vedere confesional se pot aduce obiecțiuni contra lui, cum a și făcut antevorbitorul. Apoi urmează la cuvânt Dr. *Polit*, care în numele partidului naționalist presentă un proiect de resoluțiune, în care se desfășură gravaminele naționalităților și se cere a se lua proiectul de la ordinea zilei. Desbaterea a decurs liniștit.

Bazin. 4 Aprilie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.") Eri s'a făcut alegerea de deputat (balotagiu) în cercul Bazin între candidații Milan Ivanca (slovac naționalist) și Dömötör Mihályi (din partidul poporal). Alegerea s'a încheiat azi noapte și a decurs în liniște. *Slovacul Ivanca a întrunit 1011 voturi iar Dömötör 983.* Prin urmare a fost declarat deputat al acestui cerc slovacul Milan Ivanca.

Budapesta, 4 Aprilie. Deputatul naționalist Juriga, care era să între în temnița de stat în 15 l. c. pentru a-și împlini pedeapsa de 2 ani, a cerut amânare până la 1 Maiu, ceeace i-s'a încuviințat.

Budapesta, 4 Aprilie. Funcționarii căilor ferate sud-ungare au declarat eri resistența pasivă. Toate trenurile, cari comunică pe aceste linii, au sosit cu mari întârzieri.

Ruttka, 4 Aprilie. In stația Varna (linia ferată Cașovia-Oderberg) s'a ciocnit un tren de marfă cu un tren de persoane, în care se aflau numeroși emigranți spre America. *Sunt 3 morți și 23 greu răniți.*

București, 4 Aprilie. (Relație oficială privitoare la ziua de eri, Mercuri, 3 Aprilie n.) *Liniștea a fost restabilită în toate județele.* Oare-cari agitațiuni ce se mai observă prin unele comune rurale sunt aplanate pe cale pacinică de către prefecți, cari explică sătenilor îmbunătățirile ce sunt proiectate a se aduce pentru ei. Pe alocuri prefecții servesc de mijlocitori pentru stabilirea unor relațiuni normale între proprietari, arendași și săteni.

București. 4 Aprilie. Guvernul e preocupat acum, după potolirea răscoalelor, de modul cum trebuesc făcute învoelile agricole pentru a se mulțumi țăranii, fără a se dăuna proprietarii și arendașii. In acest scop s'a făcut apel la prefecți să procedeze cu cea mai mare prevedere. Invoelile agricole ce se vor face acum vor fi luate drept tip pentru alcătuirea nouei legi a tocmelilor agricole.

București. 4 Aprilie. Foile oficiale publică următorul comunicat: Cu privire la represiunea revoltelor, unele ziare dau amănunte după care numărul morților ar trece de o mie. Este adevărat că în ciocnirile dintre trupe și răsvrătiți, ce opuneau rezistență, au căzut morți și răniți, *dar numărul arătat se pare că este foarte exagerat.* Ministerul de interne va publica la timp, după anchetele ce se fac actualmente în județe de către prefecți, dări de samă asupra celor petrecute.

New-York. 4 Aprilie. Ziarele fac mare cas din scrisoarea bogătanului american Harriman, adresată advocatului său, în care spune că președintele Statelor Unite i-a cerut ajutor bănesc când cu alegerea sa de președinte al Statelor-Unite. Roosevelt a și primit o sumă de mai multe mii de dolari. In schimb s'a obligat a numi ambasador pe un anumit Depew. Roosewelt a desmințit imediat aceste afirmații. Harriman a declarat că conținutul scrisoarei sale este adevărat, dar că regretă publicitatea acestei chestiuni. Din causa acestei scrisori a fost o mare panică la bursa din New-York.

Din Cincul mare.

— 24 Martie 1907.

On. Redacțiune!

O veche dorință a preocupat încă de demult mințile fruntașilor români ai comunei noastre — dorință, care cu toată bunăvoința lor, până deunăzi n'a putut găsi întrupare. E vorba de casinele și bibliotecile poporale. S'au făcut în anii trecuți câte-va încercări în scopul acesta, toate au fost însă fără rezultat, căci la acestea a lipsit un lucru principal și absolut de lipsă, anume: între conducătorii poporului buna înțelegere, în locul căreia se sălășlui desbinarea — iar între popor lipsă buna rânduială și disciplina.

In 10 Iuliu 1906 fruntașii poporului nostru din nou s'au întrunit într'un gând și dor, ca să realizeze intențiunea de mult nutrită. De astă dată încercarea lor fu încoronată cu succes. Lăsând la o parte neînțelegerile, cu însuflețire decisera înființarea unei reuniuni de cetire, prevenată cu bibliotecă poporală și casină. Jertfiră fie-care o sumă oare-care de bani, așa încât în curând se strânse un fond de 130 cor. cu care s'a pus apoi bază reuniunii. Se făcură de asemenea donațiuni frumoase de cărți, astfel că biblioteca numără în curând 262 opuri — donate.

Nu întrelăsăm a aminti și cu această ocaziune numele generoșilor donatori:

D-l Ioan Mihu a donat 6 cor., Ioan Bastia 5 cor. și 16 opuri, Valeriu Comșa 5 cor. și 68 opuri, Emil Mandocea 5 cor., Ioan Bonea 3 cor., Ion Titieni 20 cor., Petru Titieni 10 cor., Ion Brumbea 5 cor. și 11 opuri, Valeriu Popp 5 cor., și 27 opuri, Dumitru Antinie 5 cor., Octavian Comșia 5 cor., și 33 opuri, Dionisie Stănulețu 5 cor. și 39 opuri, Hariton Prescurea 5 cor. și 23 opuri, Emil Suciu 1 cor., Ion Comșia 2 cor. și 15 opuri, Nicolae Flesiaru (Toarcla) 2 cor., George Flesiaru, căpitan, Salzburg 20 cor., Andrei Moldovan 1 cor., cassa de economii „Armonia" 20 cor. și 14 opuri, Aurel Muntean 15 opuri.

Fondul reuniunei s'a înmulțit în luna Novembre anul trecut prin o colectă făcută în depărtata Americă de bravul tânăr Ion Cândea. „Aruncat de vitregitatea sorții în acea mare străinătate, în America — după cum dânsul ne scrie — totuși nu și-a uitat de locul unde s'a născut, unde și-a petrecut veselii ani ai copilăriei și unde pentru prima dată a văzut lumina soarelui și a auzit frumosul și armoniosul graiu românesc“. Plin de un nobil avânt, dânsul a strâns pe toți frații săi din Ciuc, cărora le rostii înflăcăratele cuvinte: „Fraților, noi suntem înstrăinați de căminele noastre; soartea vitregă ne-a aruncat în aceste părți ale pământului, unde totul ne este necunoscut și strein, afară de bolta cerească. Frații rămași pe la vetrele străbune, voind a se ridica din acel mare întunerec, în care până acum au zăcut, își ridică glasurile lor și către noi, rugându-ne a-i ajuta la înaintare, și un păcat strigător la cer am face dacă le-am nesocoti lipsa lor, căci aceea ce ei înființează ne va fi și nouă de folos — atunci când tatăl ceresc ne va ajuta, să ne reîntoarcem acasă“.

Glasul lui n'a răsunat în pustiu. Fiecare contribui din mica agoniseală cât l'a îndemnat inima, așa că se strânse la urmă frumoasa sumă de cor. 318 și fil. 43. Laudă se cuvine deci tinerilor: Ion Cândea care a contribuit cu 20 cor., Nicolae Ocol 20 cor., Nicolae Suciu 20 cor., Nicolae Șonerin jun. 5 cor-, Ieronim Verdea 20 cor., Nicolae Verdea 5 cor., Ignatie Suciu 20 cor., Nicolae Suciu Nr. căsii 521 — 7·50 cor., George Bastia 7 cor. 50 fil., Ion Suciu 20 cor., Ion Bonea 20 cor., Andreiu Moldovan 20 cor., Nicolae Stefan 20 cor., George Stefan 10 cor., Nistor Braga 15 cor. Nicolae Broj 15 cor., Ion Măneasa 10 cor., Ion Recneală sen. 15 cor., Nicolae Bastia 10 cor., Iosif Bastia 10 cor., Ion Timoftă 7 cor. 50 fil., Ion Mămăligă 7 cor. 50 fil., Iosif Stefan 10 cor., Nicolae Balcoș 5 cor., Iftimie Savu 5 cor., Pavel Tulbure 5 cor., Avisalon Bastia jun. 5 coroane.

(Va urma.)

„Alegerea de învățător în centrul Branului.“

Onorate d-le redactor! In coloanele prețuitului d-voastră ziar nr. 54 și 60 la rubrica »Alegerea de învățător în centrul Branului«, — simțindu-mă atins, voiesc să mai adaug și eu cele ce urmează, — nu atât pentru publicul brănean, care cunoaște destul de bine referințele de aici, cât mai mult pentru publicul străin, care ar fi sedus printr'un atare raport tendențios. Nu voiesc să răspund la acest articol, căci atunci ar trebui să scriu coloane întregi și să arăt tot demersul alegerei din anul trecut cât și a acelei din anul acesta și cu acestea în legătură poate că și trecutul contra-candidatului meu Em. Reit, cu care stă în legătură picarea d-lui.

Nu o fac aceasta însă din două motive și anume: în prima linie, că publicul cetitor la cetirea unui atare raport, deși drept, însă totuși s'ar întoarce cu o mai mare scârbă, decum se va fi întors la cetirea celui anterior al d-lui »Treilem«, care durere a fost înflorat cu cele mai grosolane neadevăruri; — și al doilea în fața publicului nu așî voi după cum nizuește d-l »Treilem«, ca pe ruinele altuia să-mi zidesc mie merite.

Revenind la aceea ce am de zis sunt foarte scurt. In vara anului trecut publicându-se concurs pentru ocuparea postului al II-lea de înv. de la această școală, am concurat, — ce e drept — atât eu cât și un al doilea, fără ca să considerăm acest post, după cum se obicinuia a-l considera alții à la »Treilem«, de un post ereditar, de un monopol așa zicând.

Făr' de a avea mari iluzii și speranțe și cu conștiința liniștită zic, făr' de a abuza de dispozițiile legale, rezultatul alegerei a fost că eu am întrunit majoritatea și Venerabilul Conzistoriu având în vedere atât acum cât și în trecut dorința majorității m'a instituit în mod provizoriu până la ulterioara cercetare a protestului înaintat. Cercetarea ce e drept nu s'a făcut încă și așa și eu aștept în cea mai mare liniște atât ținerea investigațiunei cât și decisul Prea Veneratului Conzistoriu.

Sub ori și ce împrejurări însă nu doresc nici decât încetarea acestei școale confesionale, cu atât mai mult cu cât azi toată suflarea românească luptă pentru apărarea acestui scump avut național și cu cât și eu am conlucrat după puțință la înființarea și consolidarea școalei române in Sibișeni (Alvincz) unde românismul era poate mai expus și unde timp de trei ani înainte de aceasta am servit, că acum chiar sub mine să se întâmple încetarea acestei școale (ceea-ce nu cred, fiind aceasta pot zice o părere aiuratică a d-lui »Treilem«.)

Amintind nu voesc să-i detrag nimic ci constat cu plăcere că fostul învățător Nicolae Reit, a fost unul dintre învățătorii cei mai erudiți ai timpului său, însă cu toate acestea cred că nu este urmarea că dacă fiul său a putut chiăr să primească un atestat atât de eminent, să fie și ales; ba chiar să-și impună alegerea în fața alegătorilor. — Ce e drept frumos atestat! — Nu cumva a putut căpăta și din alte părți un atestat, dacă nu tocmai așa, cel puțin aproape așa de bun și cu toate acestea după un serviciu de un an ca provizoriu, în al doilea an concurând nu a putut ajunge nici în candidație, ne cum să fie ales și de 4 ani de când a obținut diploma, deși cred că a concurat în tot anul în 5 sau 10 locuri, pentru ce nu a ajuns și definitiv!?...

Atât am ayut de zis în direcțiunea aceasta deocamdată, iar cât privește partea cealaltă ne vom rectifica pe altă cale, când ne vom cunoaște, ca să știu cu cine stau în față, căci cu ori și cine nu voiesc să merg nici la judecată. Și acestea toate le-am zis, ca publicul cetitor să poată observa, că d-l »Treilem« este un individ, care voește să răpească onoarea altuia și pe ruinele lui voiește ca în fața publicului să-și zidească sie-și merite.

Deși d-l »Treilem« zice că este sigur că mulți dintre brăneni îi cunosc pseudonimul, — eu unul să mă scuze că deși nu numai că locuesc în Bran de prezent dar sunt și brănean de naștere și cu toate acestea scriitori à la »Treilem« nu cunosc, — și așa în fața publicului până își va lua masca, care îl ascunde și se va subscrie cu adevăratul nume și până la dovedirea celor afirmate în acel raport, îl declar de un calumniator ordinar.

Bran, 30 Martie 1907.

Cu stimă:

Ioan Buta,
învățător.

Nota Redacțiunii. Cu publicarea acestei întâmpinări considerăm discuțiunea publicistică în jurul chestiunei „Alegerea de învățător din cercul Branului“ din parte ne de încheiată. Autorul „Treilem“ a luat răspunderea pentru afirmațiunile d-sale asupra sa, de altfel nici n'am fi dat loc celor scrise. Prin urmare cei cari se simt într'adevăr atacați de d-l „Treilem“ nau decât să pășască contra dânsului pe calea legii.

Literatură.

„Politica agrară la Români“ de *Dr. George Maior*, (profesor la școala dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon mitropolitul) a apărut cu ocaziunea expoziției jubilare. Volumul acesta prețios ca toate scrierile d-lui Dr. George Maior este de format cuart scris pe 520 pagini și de conținutul următor: Cap. I. tratează despre „Agricultura vechie română“. Cap. II. despre „Legile agrare feudale ale Transilvaniei“. Cap. III. despre „Deșteptarea țăranului român din Transilvania și luptele lui de libertate și emancipare. Cap. IV. despre „Legea transilvană de emancipare și împroprietărire dela 1848“. Cap. V. „Aplicarea legei de răscumpărare, judecătoriile urbariale. Patenta împărătească dela 1854. Cap. VI. Chestiunea pădurilor. Cap. VII. Efectele emancipărei și împroprietărirei clăcașilor din Transilvania și progresul realizat dela 1848 încoace. Cap. VIII. Românii dintre Sași. Coloniile săsești în mijlocul poporului român. Cap. IX. Colonizarea Banatului întâiu cu elemente romanice. Cap. X. Românii din Bucovina. Starea agriculturei și a țăranului înainte de ocupațiunea austriacă. Cap. XI. Raporturile urbariale în Principate. Cap. XII. despre Legea rurală din 1864. Starea socială a țării.

Prețul acestui volum e de 8 coroane plus porto 30 bani (recomandat mai mult) se poate procura prin Tipografia și librăria A. Mureșianu, Brașov.

MULTE ȘI DE TOATE.

O vioară scumpă.

Contele de Trautmann, îngrijitorul de grajduri al Impăratului Carol VII. cumpără dela primul violinist Iacob Steiner una din cele mai bune violine, sub următoarea condițiune: Vânzătorul primește îndată 66 caroldori, (galbeni de pe timpul împăratului Carol) apoi în intreaga viață a sa în fie-care Duminecă și sărbătoare un prânz bun, în fie-care an un rând de haine nouă cu fire de aur, două butoaie de bere și locuință liberă cu căldură, lumină și pe fie-care lună 100 florini pe deasupra și dacă el ar fi să fie căsătorit, atâți epuri, de câți are nevoe pentru susținerea casei și apoi anual 12 coșuri de poame pentru sine și tot așa de mult pentru familia sa, așa că pe contele de Trautmann l'a costat vioara peste 20.000 de floreni. Acest instrument rămase în familia cumpărătorului mai mult ca 60 ani, de unde o moștenise un alt conte cu numele Coloorat și dela acesta a ajuns la cel mai vestit violinist Fränzel. Vioara acum se află în posesiunea unui principe rus, care o cumpărase pe un preț foarte masc dela un englez.

O. Msr.

*

Săcuiul pe caru de foc.

L'au pus păcatele și pe Săcuiu odată să se sue pe caru de foc.

S'a pus pe-o bancă și aștepta acum să pornească. Când a pornit însă a pornit ca racu, ori mai bine zis ca dracu, că-l ducea cu spatele înainte. Dela o vreme începură a-l lua amețeli pe bietul om învățat să meargă după vârful nasului.

In sfârșit după mult chiu și vai suferind chiar și de „boala mării“ ajunge, unde a plecat.

După-ce a ajuns îl pun iar păcatele de se jeluește și altora de ceea-ce i-s'a întâmplat.

Dar unul de colea după ce a 'nțeles cum stă treaba:

— Păi prostule, n'ai putut schimba scaunul cu cel din fața ta?

— Ce,... gândești că nu m'am gândit la asta?... îi răspunde mândru „ocoșul“ de Săcuiu. Da parc'o fost un făcut, tocmai atunci nu era suflet de om în vagon, cu care să fi putut schimba locul.

(„T. N.“)

*

Burlacii trebuesc pedepsiți!

Acest signal l-a dat primarul orașului Dodge din statul Jowe (America) d-l Benet. Ii este ciudă foc pe ștrengarii aceia neînsurați, cari se adună ca muștele în jurul porții omului de omenie. Atât a sucit și învîrtit chestia, încât a putut convinge pe toți membrii însurați ai sfatului despre adevărul cauzei și pe urmă s'a primit statutul, care decretează ca fie-care bărbat cu organism sănătos și normal, care nu se înhamă la jugul sfânt al căsătoriei, să fie pedepsit cu amendă 40—400 dolari. Primarul Bennet e mândru de succesul său și și-a pus la cale un conduct cu lampioane și ține discursuri publice.

*

Femeea și proverbele popoarelor.

Credem interesant pentru cetitorii noștri să reproducem aci câte-va din proverbele diferitelor popoare spre a se vedea cum cugetă fie-care națiune despre femee:

Vom începe cu *Spaniolii*. Dânșii spun: „Catârul și femeea sunt mai docili când îi „netezești“ decât când îi forțezi“. — „Bărbatul care'și pierde femea, câștigă foarte mult“. — „Bărbatul e de lemn, femeea e un foc în care suflă dracul“. — „Lacrimile femeei sunt scumpe dar nu costă nimic“. — „Vulpea e pricepută dar o femee amorezată e mult mai pricepută decât ea“.

Arabii sunt și mai puțin politicoși cu femeile lor. Iată ce păreri au dânșii despre femei: — „Poți cere și sfatul femeei, dar să faci numai ce crezi tu“. — „Dacă vrei să-ți răzbuni pe un tânăr, trimite-i o femeie tinerică și frumușică, de care să se amorezeze el“.

Italienii judecă astfel: Femeia cochetă e ca o umbră: te iai după dânsa, fuge de tine; fugi de ea, aleargă după tine“. — „Vrei să încerci aurul — freacă-l de piatră; vrei să încerci puterea unui bou — încarcă'l cu greutăți; vrei să cunoști firea unui om — ascultă'l, însă nu e nici un mijloc ca să afli gândul unei femei“.

Chinezul încă are păreri rele despre femee: „Limba femeei este sabia care nu rugineşte nici odată“. — „Spiritul femeei fuge ca argintul viu, iar inima ei e de... cioară“.

Persanii zic: „Dacă pornești la războiu zi o rugăciune, dacă pleci pe mare, zi două; dar când te decizi să te înseri, zi trei“.

Dela *Englezi* relevăm următorul proverb: „Cine se căsătorește din dragoste are nopți frumoase dar zile rele“. —

La întrebarea: „Ce e femeia?“ *Turcul* răspunde: — „O prisonieră“; Sârbul — „O servitoare“; Bulgarul — „O consoartă“; Grecul — „O regină“; Albanezul — „O sclavă“.

Francezii cari trec de cei mai politicoși față cu femeile au următoarele proverbe: „Unde sunt câini sunt și purecei, unde e pâine sunt și șoareci, unde e femee e și dracul“. — „Femeia și nebunul nu iartă nici-odată“. — „Femeia râde când poate, și plânge ori când vrea“. — „Ce nu poate dracul, poate femeia“. — „Când bați femeia e ca și cum ai bate un sac cu făină“. — „Pe credința unui câne poți să te încrezi până în ultimul moment, pe credința femeei însă numai până la prima ocaziune“. — „Cine se încrede în femeia lui se înșală, cine nu se încrede iar se înșală“. — „Omul n'are decât două zile fericite când se însoară și... când își îngroapă nevasta“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

POSTA REDACȚIUNEI.

D-lor *Isidor Dopp* și *I. Mango.* Se vor publica în numărul viitor.

G. Purcăreni. Din lipsă de spațiu va apare în numărul viitor.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Aprilie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	112 25
Renta de coróne ung. 4%	94.40
Impr. căil. fer. ung. în aur $3^1/_2$%	83.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	94 50
Bonurĭ rurale croate-slavone	95.45
Impr. ung. cu premiĭ	198 50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	149 —
Renta de hârtie austr. $4^2/_{10}$	98 70
Renta de argint austr. $4^2/_{10}$	98.60
Renta de aur austr. 4%	117 60
Renta de coróne austr. 4%	98 70
Bonurĭ rurale ungare $3^1/_2$%	88.80
Losurĭ din 1860	152 10
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit	1770 —
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	778.50
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ung.	677.75
Napoleondorĭ	19.14
Mărcĭ imperiale germane	117 85
London vista	$241.87^1/_2$
Paris vista	95 65
Note italiene	95·65

Cursul pieței Brașov

Din 4 Aprilie n. 1907.

Bancnote rom.	Cmp.	18.94	Vênd.	18 96
Argint român	„	18.80	„	18.84
Napoleondori.		8.94	„	19.—
Galbeni	„	11.20	„	11.45
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117 30
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albine 5%		100.—	„	101
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	[illegible] 8

PUBLICAŢIUNE

Pe baza concluzului comitetului parochial de dtto 2/15 Martie 1907 Biserica gr. or. Perşani, protopresbiteratul Făgăraşului arândează „Baia de peatră“ aflătoare în nemijlocită apropierea comunei — Duminecă în 21 Aprilie st. n. la oarele 2 după prânz în edificiul şcoalei confesionale din loc, pe timp de 6 ani.

Preţul strigărei e 200 cor.

Licitanţii au a depune înainte de începerea licitaţiunei vadiu de 10%.

Condiţiunile de licitaţiune să pot vedea la oficiul parochial.

Perşani, în 9/22 Martie 1907.

Pant. Nastea, preot preş. — *Petru Macedon,* inv. not. al com.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov